

04.03.2011
Tutku Yurdakul
Bağımsız Denetçi, YMM

UYGULAMA GENEL ÇERÇEVESİ

YATIRIM TEŞVİKİNDE KURUMLAR VERGİSİ UYGULAMASI

Teşvik kapsamında yapılan yatırımlardan elde edilen kazançlar üzerinden, yatırımın bulunduğu il ve sektöre ilişkin olarak belirlenen oranlar dikkate alınarak kurumlar vergisi hesaplanacaktır. KVK'nın 32/A maddesinin 3. fıkrası uyarınca aynı mükellef tarafından, yatırıma katkı ve vergi oranı farklı illerde yapılan yatırımlarda elde edilen kazancın vergisi, toplam yatırımın her bir ile isabet eden oranına göre ilgili ilin yatırıma katkı oranı ve indirimli vergi oranı dikkate alınarak hesaplanır.

KVK'nın 32/A maddesinin 4. fıkrası uyarınca **tevsi yatırımlarda, elde edilen kazancın işletme bütünlüğü çerçevesinde ayrı hesaplarda izlenmek suretiyle tespit edilebilmesi halinde, indirimli oran bu kazançta uygulanır.** Kazancın ayrı bir şekilde tespit edilememesi halinde ise indirimli oran uygulanacak kazanç, yapılan tevsi yatırım tutarının, dönem sonunda kurumun aktifine kayıtlı bulunan toplam sabit kıymet tutarına (devam eden yatırımlara ait tutarlar da dahil) oranlanması suretiyle belirlenir. Bu hesaplama sırasında işletme aktifinde yer alan sabit kıymetlerin kayıtlı değeri, yeniden değerlendirilmiş tutarları ile dikkate alınacaktır.

Tevsi yatırımlarda yeni yatırımdan elde edilen kazancın ayrı olarak tespit edilmesi halinde dahi, indirim ve istisnalar nedeniyle kurumlar vergisinin farklılaştığı durumlarda, indirimli kurumlar vergisi uygulanacak kazancın toplam kazanç oranının bulunması, indirim ve istisnalardan sonra kalan kazançta bu oran uygulanarak indirimli kurumlar vergisi uygulanacak kazanç kısmının tespit edilmesi gerekmektedir. Aksi halde indirim ve istisnalar nedeniyle indirimli kurumlar vergisi uygulanacak kazançtan daha düşük tutarda kurumlar vergisi matrahı ortaya çıkabilecektir.

KVK'nın 32/A maddesine göre; yatırıma katkı ve vergi oranı farklı illerde aynı mükellef tarafından yapılan yatırımlarda, toplam yatırımın her bir ile isabet eden oranına göre ilgili ilin yatırıma katkı oranı ve indirimli vergi oranı uygulanacaktır.

İndirimli vergi oranı uygulamasına yatırımın kısmen veya tamamen faaliyete geçtiği geçici vergi döneminde başlanır. Ancak yatırıma katkı tutarının ne kadarının kullanıldığına ilişkin hesaplamada, geçici vergi dönemlerinde yapılan indirimli geçici vergi oranı nedeniyle yapılan vergi indirimleri dikkate alınmaz, sadece yıllık gelir veya kurumlar vergisi indirimleri dikkate alınır. Çünkü geçici vergi, gelir veya kurumlar vergisinin hesaplandığı dönemde ödenecek

vergiden mahsup edilmektedir. Geçici vergi döneminden itibaren vergi indirimi uygulanmasının nedeni de gelir veya kurumlar vergisinde yapılacak indirimi temin etmektir.

Yatırıma katkı tutarına ulaşıldığı dönem itibarıyla söz konusu yatırıma ilişkin indirimli vergi oranı uygulaması sona erecektir. Bu dönemde yatırım katkı tutarına ulaşıldıktan sonra hesaplamada yürürlükteki normal kurumlar vergisi oranı dikkate alınacaktır.

KVK'nın 32/A maddesinin 5. fıkrası uyarınca hesap dönemi itibarıyla maddede belirtilen (ve Bakanlar Kurulu'nca tespit edilen) şartların sağlanmadığının tespit edilmesi halinde, uygulama son bulacak, indirimli vergi oranı uygulanması nedeniyle zamanında tahakkuk ettirilmemiş vergiler, söz konusu vergilendirme döneminde vergi ziyası cezası uygulanmaksızın gecikme faiziyle birlikte tahsil olunacaktır.